

Evropská soutěž o nejlepší esej 2013

vyhlášená europoslanci

Martinem Kastlerem, Spolkovým předsedou Ackermann-Gemeinde z Norimberka,
a Janem Březinou, bývalým hejtmanem Olomouckého kraje

Téma: „Co ještě drží Evropany pohromadě?“

Speciální ocenění: Eva Sigmundová
21 let, studijní obor: Právo a právní věda
Masarykova univerzita Brno

„Co ještě drží Evropany pohromadě?“

Kontinent.

Nechci být pesimistou, ale když se ohlédnu na události minulých a současných let, více odpovědí na tuto otázku mě nenapadá. Chtělo by se mi samozřejmě říct historie, umění, kultura, myšlení, budoucnost nebo Evropská unie, ale při hlubším zamyšlení je v každé této zmíněné oblasti mnoho rozporů, které spíše Evropu rozdělují na jednotlivé tábory, než by ji držely pohromadě a sdružovaly ji.

Historie? Historie Evropy je ne příliš dlouhý úsek událostí na přímce života naší Země. Část, kterou bychom měli pravděpodobně oslavovat. Ale nevím, jestli se najde takový okamžik, který by stál za hold opravdu celé Evropě. V našich dějinách převažují spíše okamžiky utrpení, válek, nedorozumění. Když se podívám do historie, zjistíme, že vše bylo prováděno silou a mocí, nic nebylo o toleranci, snaze pomoci a aklimatizovat se a asimilovat se. Evropa je od počátku svého zrození až příliš multikulturní. Je to snad nejrozporuplnější část na celé

zeměkouli. Je to místo, kde najdete od každého národu, rasy a náboženství alespoň jednoho zastánce. Je to oblast, ve které se nelze domluvit jednoduše. Takřka v každém státě se mluví jiným jazykem. A v každém kraji jiným nářečím. Není to jako Amerika, kde v té Severní se domluvíte anglicky, na jihu převážně španělsky. U nás je to rozmanitější. Historie nemůže být pojítkem mezi všemi Evropany, už naši předkové se nedokázali domluvit. Nepředpokládám, že my ano. Nemůžeme tedy považovat ani historii za společnou. Nemůžeme na ni odkazovat, jako na něco, co by bylo pro všechny základem. Snaha domluvit se a najít společné východisko, ale přece jen vždycky u některých jedinců bude. Konečně po druhé světové válce už některé napadlo, že by přece jen bylo vhodné se semknout.

A tím se dostáváme k zárodku Evropské unie. Poslání na začátku se zdálo krásné, ideální a přece pro každou zemi výhodné. Teď? Velká Británie chce z Evropské unie odejít. Řecko dotuje celá Evropa. Mnohé země, které jsou členem EU, začínají pochybovat. Byla ta myšlenka přece jen dobrá? Určitě ano, snaha pomáhat si, podporovat se, umožnit lidem snazší a jednodušší pohyb, možnost práce, společné cíle pro celou Evropu, zlepšit úroveň jednotlivých zemí, přehled nad ekonomikou, právním systémem, ale bohužel snad v ničem se nelze vždy rozhodnout jednotně a shodnout se. Na oko jsou všichni aktivní součástky stroje, ale jinak jede každý za sebe. Všechny státy prosazují své požadavky a nemyslí na celkový dopad a na ostatní země. Je jasné, že v dnešní době nejde měřit všem stejným metrem. To by totiž bylo moc jednoduché a pravděpodobně i nemožné. Nechci Evropskou unii odsuzovat, určitě je to myšlenka, která by opravdu Evropany spojit mohla. Nic se ale nemá přehánět. I v Evropské unii by měly být hranice. Nemusíme sdílet všechny hračky na pískovišti se všemi. Stačí, když občas někomu půjčíme svoji Tatrovku.

Dalším prvkem, který mě utvrzuje v tom, že se jednotná Evropa pomaličku rozpadá, je ve snaze jednotlivých regionů a území se odtrhnout od vlastní země. Například Katalánsko, proč by přece mělo dotovat celé Španělsko? Chce být samostatné, opět navrátit starou měnu, mít vlastní systém, vlastní ekonomiku. A ke Katalánsku se přidává Madeira, severní Itálie a další. Jejich pohoršení je poněkud oprávněné. Region, o který oni s láskou pečují a starají se, se kvůli okolním propadá do země. Separatismus je totiž asi teď v módě, odtrhnout se chtějí všichni a uvidíme, komu se to opravdu podaří. Lehké to mít nebudou, který stát by dobrovolně přicházel o to nejlepší co v zemi má?

Umění? Evropa je slavnou díky svému Homérovi, Sokratovi, Caesarovi, Da Vincimu, Picassovi, Van Goghovi, ale také Královně Alžbětě, princezně Dianě, Havlovi, Jágrovi, Beckhamovi, Beatles nebo třeba Robbie Williamsovi. Evropa je ve světě známá. Lidé jezdí obdivovat krásy evropských zemí, jejich historii, poznávat a ochutnávat příchutě a vůně umění, charakter lidí a slasti kultury. Evropa má díky svým dějinám a různorodým kulturám

opravdu co nabídnout, a je zde stále co poznávat. Ne že by se jiné kontinenty, neměly čím pyšnit. Ale třeba hrady a zámky jsou něčím, co ve světě jinde v takovém množství opravdu neuvidíte. Je to bohatství, kterým se může chlubit jen Evropa. Ale raději se nebudeme vracet k tomu, proč byly postaveny. Pak bychom se zase vraceli k nemilé historii válek a bojů o každý kousek země. Alespoň že teď už můžeme obdivovat jen krásu a zručnost tehdejších architektů a stavařů a nemuset znovu prožívat hrůzy středověku. Umění můžeme zahrnout do něčeho, co Evropany spojuje, ale ve světě. Není to prvek, který by nás spojoval tady a teď. Je to něco, čím se můžete chlubit, když vyjedete za hranice kontinentu. Tam řeknete a ukážete fotky evropských skvostů, budete vychvalovat Eiffelovku, povídat o dějinách Říma. Ale tady? Každý se pyšní jen svým vlastním peřím. Tady nikdo dobrovolně nebude hlásat o krásách Schönbrunnu, ale vychválí vám nádhernou pláž u Lipna nebo popíše magickou krásu Prahy.

Kontinent je ještě pevná základna, která ať chceme nebo ne, nás stále drží blízko sebe. Věřím, že by se našly státy a území, které by byly nejraději ostrůvkem, který je obklopen vodou a nemá žádné mosty ani potrubí, které je spojují s ostatními. Evropa pravděpodobně ještě dlouho zůstane pohromadě a my bychom se měli snažit o co nejsnazší soužití. Právě tato nejednotnost národů, názorů, myšlenek, snah a bojů je jednotícím prvkem. Každý jsme jiný, každý upřednostňuje jiné priority. Každý stát má své dějiny, každý jedinec má svoji historii a v případě, že nepřekousneme názory ostatních, nebudeme tolerovat postoje oponentů a nenajdeme nikdy společnou řeč, nic se nezmění a my budeme opět a zase státy, které spolu sousedí, ale už nebudeme sousedé.

Na každou věc lze nahlížet ze spousty možných úhlů, a nikdy nebude žádný úhel ten správný, Evropa musí najít alespoň ten úhel, který je všem společný ale pravděpodobně k tomu momentu má stále ještě dost daleko. A je na každém z nás jakou Evropu chceme, a jaký krok nebo krůček ke společné budoucnosti uděláme.